

עקרונות כלליים בנושא מס קניה בייצור מקומי

כללי

מס קניה הינו מס עקיף, חד שלבי, המוטל על טובין שונים הן מייצור מקומי והן מיבוא, אשר שר האוצר קבע אותם בצו כטובין טעוני מס.

המס מוטל עפ"י "חוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952" (להלן - החוק).
סעיף 1 לחוק כולל הגדרות רלבנטיות, בין היתר:

"טובין טעוני מס" – פירושם – "טובין ששר האוצר קבע אותם כך בצו לפי סעיף 3 לחוק";

"עוסק" – פירושו – "אדם העוסק במכירת טובין טעוני מס או בייצורם, אם לשם מכירתם ואם לכל צורך אחר, וכן קבלן";

"מכירה בסיטונות" – "מכירת טובין לקמעונאי, ליצרן או לקבלן, וכן מכירת טובין לצרכן בכמויות גדולות".

"מחיר סיטוני" – מוגדר בסעיף 4 לחוק:

(א) המחיר הסיטוני של טובין יהיה המחיר המשתלם במכירה בסיטונות בעד אותם טובין או בעד טובין מאותו סוג, לפי הענין, במועד החיוב במס לפי סעיף 5(א) או (ב), לרבות –

(1) כל מס, היטל, אגרה ותשלום חובה אחר המוטלים על המכירה, למעט מס לפי חוק זה ולפי חוק מע"מ;

(2) כל תשלום שעל פי הסכם על הקונה לשלמו, לרבות עמלה, ריבית בשל תשלום לשיעורין או תשלום נדחה, ותשלום בעד אריזה, הובלה, העברה ואחריות".

מאפייני מס קניה:

- מחושב על המחיר הסיטוני של הטובין;
- מוטל בשיעורים שונים בהתאם לסוג הטובין;
- שיעור המס המוטל על כל סוג של טובין זהה ביבוא ובייצור המקומי;
- מס הקניה המוטל על טובין, מחושב באחוזים ממחירם הסיטוני של הטובין, או בסכום קצוב, או גם באחוזים וגם בסכום קצוב – הכול בהתאם לסעיף 3א לחוק, וכפי שנקבע בצו תעריף המכס והפטורים ומס קניה על טובין (להלן - צו תעריף המכס), ביחס לכל סוג של טובין טעוני מס קניה.

להלן רשימת הטובין הטעונים כיום מס קניה:

1. כוהל;
2. משקאות משכרים (לרבות בירה);
3. טבק ומוצרים;
4. רכב מנועי;

5. חלקים ואביזרים לרכב מנועי ;
6. מצברים חשמליים לרכב ;
7. סוללות חשמליות לטלפונים סלולריים ;
8. טלפונים סלולריים ;
9. טובין בתחום האלקטרוניקה הבידורית כגון : מיקרופונים, רמקולים, תיבות לרמקולים, מגבירי קול, מקלטי רדיו, מקלטי טלוויזיה ומסכי טלוויזיה ומכשירי הקלטה ;
10. כרטיסים חכמים לטלפונים סלולריים ולמקלטי טלוויזיה ;
11. טובין שיתוספו לצו, על-פי קביעת שר האוצר.

לגבי דלק יצוין, כי כאשר מדובר בדלק המיוצר בישראל (להבדיל מדלק מיובא), יחולו לגביו הוראות חוק הבלו על דלק, תשי"ח-1958 ולא הוראותיו של חוק מס קניה.

פעולות ייצור (צו השבחה)

ייצור כולל, בין היתר, גם ביצוע של פעולות מסוימות כגון :

- מילוי ואריזה של כוהל ומשקאות משכרים ;
 - מילוי ואריזה של טבק ותחליפי טבק ;
 - הרכבה והשלמה של מערכת חלקים ;
 - חידוש של מצברים לרכב מנועי ועוד ;
- הכול כמפורט בסעיף 10 ("קביעת פעולת ייצור") בצו תעריף המכס.

רישום עוסק לצורך מס קניה ופתיחת תיק

מי שעוסק בייצור של טובין טעוני מס כמפורט לעיל, חייב להירשם כעוסק לצורך מס קניה, **ביחידת מס קניה האזורית אליה הוא שייך**, לדווח על מכירותיו באמצעות דוח תקופתי ולשלם את המס המגיע בהתאם.

חובה זו מוטלת על כל עוסק כמוגדר לעיל.

ככלל, הדו"ח התקופתי בצירוף התשלום הנובע ממנו מוגש באמצעות הבנק פעם בחודש. מועד הגשת הדו"ח הוא תוך 25 יום לאחר תקופת הדו"ח שבו, וזאת אף אם לא היו באותה תקופה מכירות המחייבות בתשלום מס קניה.

עם זאת, תקופת הדיווח של עוסק שעיסוקו ייצור סיגריות ומכירתן, היא פעמיים בחודש.

ככלל, מועד החיוב במס הוא מועד מסירת הטובין לקונה, בכפוף לסעיף 5 לחוק.

רישיונות ייצור :

ייצור הטובין הבאים מחייב גם קבלת רישיון ייצור מתאים :

- ייצור טבק ;
- החזקת מזקקה ;
- כוהל ומשקאות משכרים ;
- פיגול כהילים.

למען הסר ספק, המידע המפורט לעיל הינו בגדר מידע כללי ומהווה כלי עזר בלבד. בכל מקרה, החקיקה הרלבנטית, לרבות חוק מס קניה ו/או התקנות ו/או הצווים שהותקנו מכוחו, מחייבים. המידע המפורט לעיל אינו מהווה תחליף להוראות החקיקה המשתנות מעת לעת. לפיכך, על העוסק מוטלת החובה להתעדכן בחקיקה הרלבנטית ו/או בנהלים הקיימים ו/או בכל שינוי בהם.